

Z NAŠICH REVUÍ.

Vojenské číslo časopisu „Auto“.

Autoklub republiky Československé vyhradil celé šesté (červnové) číslo svého oficiálního časopisu „Auto“ vojenskému automobilismu. Vhodnou úpravou formální i věcnou jest toto číslo takřka samostatnou publikací, shrnující svým obsahem v uceleném obraze vše, čím žije, prospívá i strádá vojenský automobilismus.

Titulní list publikace opatřen jest portrétem ministra národní obrany Udržala s jeho autografem. Na dalších stránkách čteme o hojných problémech našeho vojenského automobilismu, které načrtl podpl. ing. B. Rytíř, přednosta automobilního oddělení MNO. Publikace popisuje dále ve zvláštním článku podrobně celou vojenskou expozici automobilní výstavy pořádané v r. 1923, o níž stručná zmínka byla uveřejněna v 6. čísle naší revue. Pro další obsah sešitu získala redakce řadu odborných článků od autorů důstojníků, jež vesměs, částečně s přímým vztahem na výstavu, dotýkají se problémů a otázek automobilisace a motorisace v armádě. Dočítáme se zde o novinkách v automobilní službě, jako právě o zkoušených dílnách automobilních kolon a o jich zařízení, o nových konstrukcích sanitních vozů, o motorových vozidlech s pohonem motoru generátorovým plynem, jež pro soběstačnost naší armády zvlášť jsou důležité. Časopis řeší thema automobilisace a motorisace ve vo-

jenství s ohledem na potřeby armády a na požadavky, kladené na domácí automobilní průmysl a z toho plynoucí i jeho úkoly. Velice populárně a jasně psaná stať o motorovém tahu u dělostřelectva, jež několika čísly a schématy přesvědčivě dokazuje nezbytnost motorisování těžkého dělostřelectva, i nesporné výhody traktorů katerpillarových, zmiňuje se na konec o jich postupném vývoji až do světové války.

O výhodnosti motorisace i v jiných oborech vojenské služby než pouze v dopravě a vleku, jedná článek o využití automobilového motoru při skalním vrtání, popisující kamenovrtací soupravu. Některé menší úvahy, jako o významu odborného zkoušení automobilového materiálu, o bezpečnostním uložení benzínu a hořlavin na delší dobu pro vojenské účely atd. a v drobných zprávách zařazené kratší poznámky i zprávy doplňují tuto publikaci v dobře ucelenou přehlídku veškerého našeho snažení na poli automobilismu a motorisace ve vojsku, jeho nynější stavu v naší armádě i úkolů, jež čekají nás na tomto poli v budoucnosti.

Text celého sešitu zpestřen jest bohatými a zdařilými fotografickými snímky, z nichž největší část byla zhotovena fotografickou laboratorí MNO, podávajícími nejlepší a nejnázornější doprovod téměř všech článků.

Skt. Ing. K. Mayer.

Z CIZÍCH REVUÍ.

a) Revues srbské.

Ratnik.

Ročník 1923, sešit 3. (březen):

Lj. M. M. Pojava oklopnih kola i aviona i njihov uticaj na taktiku. Podle autorova názoru nesmí se přeceňovati význam útočných vozů, jimi není vynalezena „zbraň budoucnosti“, nýbrž jen jednoduchý pomocný prostředek. Útočné vozy nenahradily jednotlivé druhy zbraní, ani jim neubraly na významu, nejsou způsobily k samostatné činnosti, avšak jsou výhodné v určitých případech a po omezenou dobu k rozřešení určitých úkolů (zejména ve válce zákopové). To ovšem neznamená, že by u armády SHS. neměly býti zavedeny; musí se však tak díti pomalu

a postupně, a nesmí se zapomenouti, že morálka je onou silou, která oživuje prostředky materiální, a že pančíř nemůže ochrániti ty, kdož nemají srdnatého srdce. — Generál Golovin, profesor carské nikolajevské vojenské akademie, **Aviacija u prošlom i budućem ratu.** Ličí, jak světová válka začala na obou stranách se skrovným počtem aparátů, zabývajících se pouze strategickým průzkumem; není vzdušných bojů. R. 1915 s ustálenou frontou přicházejí nové úkoly letectvu, hlavní důraz se klade na průzkum taktický, vyvíjí se letecká fotografie, letadla pro dělostřelectvo pomocí telegrafie bez drátu (1916) a letadlo pěchoty. Strategická i taktická činnost letadel se nese

na konec čtyřmi směry: pozorování (převážně, fotografování, opravy střelby), přímý doprovod útoků, vzdušný boj, bombardování. Vysvětlena jest povaha jednomístných, dvou-, troj- i více-místných letadel vzhledem k různým úkolům. Pro budoucnost má velkou důležitost úsilovná podpora vývoje domácího průmyslu leteckého. — D. M. M. (přeloženo z francouzštiny), **Nemačka artilerie u svetském ratu.** — Plk. Djordje J. Radisavljević, **Povodom članka „Kolubarska bitka“ od djenerala Živka Pavlovića** (Srpski Književni Glasnik 1. i 16. maja 1921 godine). V polemickém článku proti Pavlovićovi vyzdvihuje se tu zásluha vojvody Mišiće na vítězství oproti hlavnímu velitelství; bitva by měla být zvana správněji Suvoborskou, nikoliv Kolubarskou. — Plk. Živ. M. Stanisavljević, **Francuska strategija za vreme rata.** Je to překlad francouzské přednášky maršálka Fayolla. — Pplk. Djordje Jorgović, **Veza pešadije sa aeroplanima i vezanim balonima.** Výklad vývoje, činnosti a úkolů letadla pěchoty a balonu pěchoty. — V různých zprávách má plk. Mileta Zdravković příspěvek: **Povodom članka „Podizanje mosta na Savi kod Novog Sela i kod Čevrntije“**; popisuje jako účastník a očité svědek smutné skončivší přechod srbské Timocké divise do Sremu přes Sávu v srpnu r. 1914 a opravuje i doplňuje článek pplka Dušana Putnikoviće, vyšlý v minulém ročníku Ratníka.

Sešit 4. (duben):

Djeneral Iv. S. Pavlović, **Na Bregalnici prema Štipu 17. i 18. juna 1913. godine.** Líčí se tu události po skončení války s Turky v Albánii v březnu 1913, boje s Albánci (se zbytky vojska Džavida paši), pak odchod Moravské divise první výzvy k Vardaru v květnu a červnu, kde přešla do svazu 3. srbské armády (spolu s Drinskou I. a Timockou II.). Hlavní útok podnikli Bulhaři 17. června na celé pohraniční frontě bez vyhlášení války. Na Bregalnici proti Štipu a na Ježevom Polji 17. a 18. června trvali urputné boje, které se končí v noci z 18. na 19. června ústupem Bulharů na levý břeh Bregalnice. — Plk. Miloje V. Jelisijević, **Nesporazum između pešadije i artiljerije za vreme rata.** Je to polemický článek proti pojednání pplka Nestora Manakoviće, vyšlém v červnovém čísle Ratníka r. 1921. Vyvrací jeho tvrzení, že ve všech armádách jevilo se veliké nedorozumění mezi pěchotou a dělostřelctvem, přý následkem toho, že pěchota (i její velitelé na nejvyšších místech) neznala dělostřeleckého materiálu, zejména stře-

liva, a mimo to přispívalo k tomu i nejisté spojení mezi oběma zbraněmi. Autor-pěšák na základě svých dlouholetých zkušeností tu opravuje tvrzení důstojníka-dělostřelce. Dokazuje, že v srbské armádě tohoto nedorozumění nebylo — aspoň ne v takové míře jako snad jinde, a vyvrací tvrzení Manakoviće, který příliš myslí na dělostřelbu a vše svaluje na pěchotu. Aby tohoto nedorozumění mezi pěchotou a dělostřelctvem, respektive mezi důstojníky pěchoty a dělostřelctva, ani v budoucnosti nebylo, k tomu je zapotřebí: dosti dělostřelctva a dělostřeleckého střeliva, dobrá znalost dělostřeleckého materiálu a jeho upotřebení jak u důstojníků dělostřelctva, tak i pěchoty, ukázněná a morálně pevná pěchota se správným ponětím o své povinnosti v boji, dostatek spojovacích prostředků a konečně i dosa- vadní láska a vzájemná důvěra mezi pěchotou a dělostřelctvem. — Major Velizar D. Čurić, **U čemu je snaga vojske.** Autor vidí sílu armády v materiálním zabezpečení důstojnického i poddůstojnického sboru, jejich rodin i pozůstalých — to je úlohou budoucnosti, neboť v tomto ohledu dnešní jejich poměry jsou ubohé. — M. V. S., **Taktika nemačke fortifikacije od 1914 do 1918. godine.** Překlad z francouzštiny. Popis vývoje německého opevňování od r. 1914 do 1918, jak od jednoduchých zákopů r. 1914 se slabým dělostřelctvem a urputné obrany první linie dochází až k složitému systému pružné obrany r. 1918 s mohutným dělostřelctvem a útočnými vozy. — Plk. Stojan Begović, **Iznalaženje mesta neprijateljskih bežičnih stanica u ratu.** Probírají se tu metody, jak je možno nalézt místo nepřátelských bezdrátových stanic ve válce. — V různých zprávách jsou tyto menší články: Plk. Djordje Jorgović, **Kvarenje topova i njihove municije eksplozivom.** Jak se činí neupotřebitelnými děla a dělostřelecké střelivo pomocí výbušin, když nutno je opustiti a zanehati nepříteli. — Plk. Bogoljub A. Jovanović, **Uticaj vučne snage na upotrebu artiljerije u taktici i strategiji.** Vliv vlečné síly na použití dělostřelctva v taktice a strategii. Taktický a strategický manévry dělostřelctva v budoucnosti bude rozřešen motorovým vozem: dělo se poveze jako zadní část vozu po silnicích rychlostí skoro automobilovou (manévry strategický), pak mimo cesty, aby se dostalo do postavení a doprovázelo pěchotu, spustí se mechanism s nekonečným pásem. — Kpt. Radoslav C. Perović, **Reorganizacija italijanske vojske i obaveza kadrovske službe od 18. meseca.** Je to překlad předlohy podané generálem

Diazem ministerské radě italské. — V poznámkách je uveřejněna Organizace maďarského vojska, četnictva, lesní stráže, finanční stráže, pohraničních oddílů a říční policie podle Trianonské mírové smlouvy se změnami,

kteří provedla spojenecká kontrolní mise. — V přehledu časopisů citovány jsou naše Vojenské Rozhledy z června, srpna, září a října loňského roku.

Bs.

b) Revues francouzské.

Revue de l'Aéronautique militaire.

Březen—duben 1923.

Le Commandant Verdon zahynul v plamenech letadla dne 18. ledna 1923 v Sev. Africe u 37. letec. pluku. Nekrolog.

Col. F. Marie: Comment la France a assuré son recrutement de pilotes-aviateurs pendant la guerre de 1914—1918. Jak Francie zajišťovala doplnování pilotů za války světové. Situace v době mobilizace. Nové otevření škol leteckých. Školy pilotů v únoru 1915.

L'Aviation militaire britannique. Vojenské letectvo anglické a rozpočtová debata. Prohlášení sira Hoare. Hospodárnost operací vzduchoplateckých. Srovnání s Francií. Situace r. 1925. Rozvoj sil vzduchoplateckých a jich výdaje. Výcvik a výzkum. Obrana území a součinnost námořní. Letectvo civilní. Otázka fideletních balonů. Rozpočet vzduchoplatecký.

Cpt. Canonne: L'aviation et la cavalerie. Letectvo a jezdecktvo. Podmínky pracovní. Úkoly jezdecktva. Spojení v boji. Průzkum.

Braxmeyer: La Navigation aérienne. Vzduchoplovba. Volba cesty. Mapy. (Pokračování.)

Revue des troupes coloniales.

Duben 1923.

Gén. Nogués: L'action allemande en Indo-Chine. Německá akce v Indočíně od 14. list. 1918 do 10. ledna 1919. (Pokračování.)

Charbonneau: La défense de Reims en 1918. Obrana Remeše r. 1918 prvním armádním sborem koloniálním. (Pokračování.)

Renseignements sur les colonies de l'Afrique équatoriale française. Zprávy o koloniích rovníkové Afriky francouzské pro vojiny určené ke službě v koloniích.

Květen—červen 1923.

Gén. Nogués: L'action allemande en Indo-Chine. Činnost německá v Indočíně. Operace od 1. března do 20. května 1919.

Cmdt. Charbonneau: La défense de Reims en 1918. Obrana Re-

meše r. 1918 prvním koloniálním sborem. (Pokračování.)

Lt. Chabre: Rossignol—Saint-Vincent. Vzpomínky z boje předního voje prvního koloniálního sboru na počátku světové války.

Revue militaire suisse.

Květen 1923.

Col. Poudret: Les opérations du corps de cavalerie Sordet en Belgique, 6. au 15. août 1914. Operace jezdeckého sboru Sordetova v Belgii od 6. do 15. srpna 1914.

Cpt. Primault et ing. Jaques: Aviation et guerre chimique. Letectví a válka chemická. Součinnost páté a šesté zbraně.

Lt. Pellissier: Le Service des renseignements dans le bataillon d'infanterie. Služba zpravodajská u pěšího praporu. Organizace, terminologie, snaha a činnost, vyhledávání zpráv, pozorování se vzduchu, se země, zabití, zběhové, obyvatelé, dokumenty nepřátelské. Studium zpravodajské. Organizace a výkonnost centrály zpravodajské. Prostředky k donášení zpráv. Výcvik zpravodajského oddělení.

Červen 1923.

Col. Poudret: Les opérations du corps de cavalerie Sordet etc. Dokončení.

Lt. col. Schmidt: Un thème tactique à l'usage d'une compagnie d'infanterie. Úloha taktická v rámci pěší roty.

Cavalerie et autres armes mobiles en coopération. Jezdecktvo a ostatní pohyblivé zbraně při součinnosti: kulomety, cyklisté, dělostřelectvo, letectvo

Bulletin belge des Sciences Militaires.

Květen 1923.

Les opérations de l'Armée belge. (Pokračování.) Den 3. října.

Lt.-col. De Winter: Le chargement du fantassin. Břemeno pěšákovy. Váha břemena střelcovy, granátníkovy a kulometníkovy.

Col. P. Nuyten: L'appui par l'artillerie de l'infanterie engagée dans un

combat offensif. Kterak dělostřelectvo podporuje pěchotu v boji ofensivním.

Major Peteau: **Nous faut-il une cavalerie?** Potřebujeme jezdeckva? (Část 2.)

Cpt.-Cmdt. Rootsaert: **Note sur les équipages de pont anglais et américains.** Poznámka o obozu mostovém anglickém a americkém.

Cpt. Sillevaerts: **La question du pétrole et la berginisation de la houille.** Otázka petrolejová a uhelná. Spotřeba světová petroleje. Zásoby světové. Americký trust. Zápas trustů.

Cpt.-Cmdt. Dendal: **La Société des Nations.** Společnost národů. Její vznik. Zřízení. Cil, členové, orgány, administrativa. Důležitost organismů technických. Společnost národů a pojem vlasti.

Červen 1923.

Gén. G. Daniloff: **Déploiement stratégique et premières opérations de l'Armée russe en 1914.** Strategické rozvinutí a první operace ruské armády r. 1914.

Lt. Gén. Hellebaut: **Encore un mot concernant la doctrine d'emploi de l'artillerie au combat.** Ještě několik slov k užití dělostřelectva v boji.

Mjr. Peteau: **Nous faut-il une cavalerie?** (Pokrač.) Jest nám třeba jezdeckva?

Mjr. Douy: **Tirs de concentration et manoeuvre par le feu.** Soustředěná střelba a palebný manévř. Palebný manévř a volba cílových pásem. Kterak na ně páliť co nejúčinněji? (Pokrač.)

Cpt.-Cmdt. Lievin: **Les chars de combat.** Organise a užití malých jednotek tanků v boji. (Pokrač.)

Cpt.-Méd. Sillevaerts: **La question du pétrole et la berginisation de la houille.** Otázka petrolejová. (Pokrač.) Ruše britská. Opatření americká.

Cpt.-Cmdt. Dendal: **La Société des Nations.** Společnost národů. (Pokrač.) Boj proti válce. Sankce.

Červenec 1923.

Les Opérations de l'Armée belge pendant la campagne de 1914—1918. Pokračování. Den 3. října 1914.

Colonel Bujac: **La Campagne de Septembre-Octobre 1916 en Transylvanie.** Ofensivní manévř rumunských armád. Protiofensiva sil rakousko-německých. Využití bitvy u Brašova. Pokusy Falkenhaynovy protlačiti frontu valašskou ve směru ke Craiova.

Col. Fastrez: **Le point de vue politique dans l'élaboration d'un plan d'opérations.** Politické hledisko při vypracování plánu operačního. Obrana

generála Kuhla německého operačního plánu. (Pokračování.)

Mjr. Peteau: **Nous faut-il une cavalerie?** (Dokončení.) Boj na koni. Krytí ústupu a zdržování pronásledování atd.

Mjr. Douy: **Tirs de concentration et manoeuvre par le feu.** Střelba soustředná a manévř palebný. (Pokračování.)

Cpt.-Cmdt. Lievin: **Les chars de combat.** (Pokračování.) Boj čtyř tanků ve volném terénu. Prostředky palebné a manévřovací.

Cpt.-Cmdt. Dendal: **La Société des Nations.** (Pokračování.) Omezené zbrojení. Mir Washingtonský. Problém reparační.

Cpt.-Cmdt. Dendal: **La mobilisation de la Nation en cas d'hostilités.** Mobilisace národa v případě války.

Srpen 1923.

Les opérations de l'armée belge pendant la campagne de 1914—1918. Operace belgické armády za světové války. Den 3. a 4. října.

Col. Bujac: **Campagne de Septembre-Octobre 1916 en Transylvanie.** (Pokračování.) Zasažení druhé armády a její ústup. Bitva u Brašova dne 8. října. Využití bitvy. Tlak Falkenhaynovů na Krajevou.

Col. Fastrez: **Le point de vue politique dans l'élaboration d'un plan d'opérations.** Politické hledisko při vypracování operačního plánu. Lze se vyvarovati politických překážek?

Col. Neefs: **Le commandement de l'avant-garde.** Velitelství předvoje. Studie o služebních předpisech.

Mjr. Coppens: **Quelques notes à propos des transmissions dans la marche d'approche.** Několik poznámek o donášení zpráv při pochodu přibližovacím.

Col. Van Emelen: **L'appui, par les mitrailleuses, de l'infanterie engagée dans un combat offensif.** Kterak kulometry podporují pěchotu v boji ofensivním.

Mjr. Douy: **Tirs de concentration et manoeuvre par le feu.** Soustředěná střelba a manévř palbou. (Pokračování.)

Cpt.-cmdt. Dendal: **La Société des Nations.** Svaz národů. Organizační práce. Vykonané dílo dosavadní. Závěr.

Revue politique et parlementaire.

Č. z 10. června 1923.

Lt.-col. X***: **Le Haut commandement des armées.** Nejvyšší velitelství vojska. Autor odmítá paradoxní ná-

pady obsažené v poslední knize p. Pierrefeu, jenž tvrdí, že r. 1918 byli velitelé franc. událostmi překvapeni, bitvy nevedli, a velkou úlohu hrála náhoda. Foch nedovedl rozeznat prostředky k vítězství a neměl nikdy plánu. Autor článku obhajuje Focha a ukazuje na jeho předvídatost, zračící se již v listu, jež zaslal Joffreovi v listopadu r. 1914. Již tenkrát vyslovil Foch prorocky průběh celé války. A když se r. 1918 ujal velitelství spojeneckých armád, vyvíjely se operace tak harmonicky a logicky, že jen člověk poražený slepotou nevidí v nich výraz vyšší inteligence. Autor končí svou úvahu: „Francie pozná zcela podrobně, jaké závěrečné dílo vykonalo vrchní velitelství. Běda těm, kteří prohlašují, že jest v moderní válce zbytečné a věří legendě, že voják může triumfovat samostatně... ano, běda těm, neboť připravují ztřešňující vraždění, jestliže se válka vrátí!“

Wf.

Revue militaire générale.

Červen 1923.

Georges Blondel: **La mentalité des Allemands.** Německá duše. Autor poukazuje na to, že většina Němců naslouchá stále hlasům, přicházejícím z hloubky zvířecosti a zachovává hluboký respekt k názorům mystickým a barbarským současně, z nichž rodí se mínění, že touha po míru jest známkou stařeckví.

Cpt. Baillot: **La guerre coloniale. Théâtre d'opérations du Maroc.** Válka koloniální. Jeví se operační v Marokku. Část první: Methody dobytelské a pacifikační. Obtíže (klíma, terén, nepřítel). Prostředky bojové (početní stavy, vojsko, materiál). Část druhá: Tradice. Theoretický rozvoj operací. Důležitost morálky. Závěr.

Cpt. de Gaulle: **La fatale querelle d'un Chancelier et d'un Amiral.** Osudný spor kancléře s admirálem. Dokončení.

Cmdt. Paquet: **Considérations sur une guerre future.** Úvahy o válce budoucnosti.

Červenec 1923.

Cmdt. Weil: **Talleyrand et la frontière ouverte.** Talleyrand a otevření hranice. Historická studie.

Cmdt. Janet: **Deux attaques de bataillon.** Dva útoky praporu v září 1915. Podle dokumentů historické skupiny a podle zpráv poskytnutých účastníky.

Cpt. Brosse: **Étude sur le moral de l'armée française pendant la guerre de 1914—1918.** Studie o mravním

stavu francouzské armády za světové války.

Cpt. Kuntz: **Stratégie et opérations alliées dans le Nord.** Strategie a spojenecké operace na francouzské frontě severní. Lille. Všeobecný tlak Němců 25. srpna 1914.

La Revue d'Infanterie.

Červenec 1923.

Lt.-col. Leroy: **Essai sur la répartition des mitrailleuses dans le combat offensif.** Studie o rozložení kulometů v boji ofensivním. Autor hájí mínění, že kulomety jsou a musí zůstat u pěchoty.

Col. Henry: **De l'organisation du terrain.** (Pokračování.) V třetí části uvažuje autor organizaci terénu daleko od nepřítele: methodické zřízení fronty, plán palebný, přípravné práce, jejich provedení a spojitost.

Cmdt. Grenier: **Le nouveau règlement de manoeuvre de l'infanterie allemande.** Nový cvičební řád německé pěchoty. Všeobecné zásady. Zbraně pěchoty. Základní prvky boje pěchoty.

Cmdt. Caisez: **Quatre jours de combat d'un bataillon.** Čtyřdenní boj prvního praporu 151. pěšího pluku od 28. srpna do 1. září 1918. Překročení prudké řeky a útok na osadu v krajině Soissons.

Cmdt. Gérin: **Une méthode d'Instruction des Cadres.** Methoda výcviku kádrů. Cvičení na mapě. Příprava, cíl, volba terénu, vývoj cvičení. (Pokračování.)

Cpt. Coutard: **Au Maroc.** Tažení r. 1922. Operace na východ a na západ od Tarzettu. Terén, obyvatelé, plán operační. (Pokračování.)

Vuillemin: **Education physique et Préparation militaire.** Tělesná výchova a vojenská příprava. Třetí perioda od r. 1914 do 1920. Reorganisace. Mobilisace a její důsledky. Desorganisace. Organisace středisek vojenského výcviku v Paříži. Organisace národní tělesné výchovy. Opatření dodatečná. (Pokračování.)

Srpen 1923.

Col. Lemoine: **La bicyclette et le transport de l'infanterie.** Dvojkolka a doprava pěchoty.

Lt. col. Allehaut: **La liaison intellectuelle et morale: Base essentielle de l'action combinée de l'infanterie et de la cavalerie.** Spojení rozumové a mravní. Podstatné základy kombinovaného boje pěchoty a dělostřelectva.

Col. Henry: **De l'organisation du terrain.** Dokončení. Boj v opevněném terénu. Způsoby boje obranného. Vedení obrany proti útoku, jemuž předchází methodická příprava. Činnost

velitelství. Palebná činnost unavovací a zdolávací. Šarvátky. Boj obranný. Vedení obrany za útoku. Znovudobytí posice dobrovolně opuštěné. Vedení obrany při náhlém útoku. Denní operace unavovací.

Cmdt. Grenier: **Le nouveau règlement de manoeuvre de l'infanterie allemande.** Nový cvičební řád pro německou pěchotu. Od výcviku jednotlivce k výcviku pěší roty.

Cmdt. Caisez: **Quatre jours de combat d'un bataillon.** Prapor ve čtyřdenním boji. (Pokračování.)

Cpt. Derauque: **Les appareils lance-flammes dans la dernière guerre.** Ohňomety v poslední válce. Jejich taktické užití. Dějiny. Charakteristické vlastnosti. Aparáty těžké a lehké. Organizace jednotek ohňometných.

Cmdt. Gérin: **Une méthode d'instruction des Cadres.** Methoda výcviku kádrů.

Cpt. Coutard: **Au Maroc.** Tažení r. 1922. Operace v krajině Nanizert.

Revue de Cavalerie.

Cerveneč—srpen 1923.

Gén. Feraud: **Un monument aux cavaliers de la grande guerre.** Pomník jezdcům padlým za světové války.

Un exercice de cadres de grandes unités de cavalerie au camp de Mailly. Cvičení velkých jezdeckých jednotek na cvičišti v Mailly. Cvičení z 15. září. Činnost jezdecké divise v bitvě. Cvičení ze 16. září. Jezdecký sbor.

Cpt. Daubert: **Cavalerie et aviation.** (Pokračování.) Činnost jezdeckva v bitvě. Pronásledování. Nájezdy.

Cmdt. Berger: **Manoeuvres de la 4e division de cavalerie en Rhénanie.** Manévry čtvrté jezdecké divise v Porýní v září 1922.

Col. Guespereau: **Opérations du régiment de marche de spahis marocains en Orient.** (Pokračování.) Operace pluku marockých spahiů na východě od 16. října do 11. listopadu 1917.

Faits de cavalerie: Deux rencontres de reconnaissances ou patrouilles. Výkony jezdeckva: dva boje na setkání hlídek průzkumných.

Mjr. Caritte: **Le Service vétérinaire en campagne.** Služba zvěrolékařská v poli.

Concours hippique international de Nice. Mezinárodní jezdecké dostihy v Nizze od 18. do 30. dubna 1923.

Revue d'Artillerie.

Cerveneč 1923.

Cmdt. Menjaud: **Essai sur la préparation du tir.** Studie o střelecké

přípravě. Způsob postupné průpravy střelecké.

Col. Dumontet: **La défense des frontières maritimes.** (Dokončení.) Obrana námořních hranic. Její dnešní organizace. Rozdělení pobřežních krajin. Prostředky, jimiž disponuje velitel hranic. Jejich činnost. Přehled poučení ze světové války. Jest nutná obrana pobřeží? Pakliže ano, jak na ni nazírat?

Cmdt. Benoît: **Note sur le réglage par observation unilatérale.** Poznámka o zaštrélování podle pozorování jednostranného. Zásada metody. Vedení střelby.

Cpt. Lhoste: **Le calcul des probabilités appliqué à l'artillerie.** Počet pravděpodobnosti užitý v dělostřelctvu. Studie matematická.

Lt.-col. Marescaux: **Note sur l'emploi de la carte au 80.000^e.** Poznámka, jak používat mapy v měřítku 1:80.000.

Cmdt. Apffel: **Utilisation de la photographie aérienne pour l'instruction des corps de troupe d'artillerie.** Použití leteckých fotografií při výcviku dělostřeleckých sborů.

Revue du Génie.

Květen 1923.

Gén. Protard: **Les bataillons M. D.** Prapory M. D. (Pokračování.)

Lt.-col. Clément-Grandcourt: **Réflexion d'un hérétique sur la défense des places fortes.** Kacířské myšlenky o obraně pevností. Myšlenky předválečné.

Cpt. Olivier: **Le grand prix de Rome d'architecture.** Velká římská cena pro architekturu r. 1922. Veliká vojenská škola zdokonalovací.

Cerveneč 1923.

Col. Romieux: **Recherche géohypsographique de lois fondamentales de la déformation terrestre.** Geologicko-horopisná zkoumání o základních zákonech zemské deformace.

Lt.-col. Tricaud: **Discussion sur le ciel des abris.** Rozhovor o klenbě trosek.

Revue Militaire Française.

Srpen 1923.

Lt.-col. Oehmichen: **L'engagement de la coalition en Orient 1914—16.** (Pokračování.) Východní armády. Nesnáze organizační. Nesnáze použití.

Col. Chédeville: **L'emploi de la fumée sur le champ de bataille.** Užití kouře na bojišti.

Cpt. Lefranc: **La percée du 9 mai 1915 en Artois.** Průlom z 9. května 1915 v Artois. Podle dokumentů historické skupiny.

Lt.-col. Velpy: **L'Avenir des chars de combat.** Budoucnost bojových vozů. Obrněnost. Zranitelnost tanků podle rozměrů. Účinky dělostřelectva vzdáleného a blízkého. Pohyblivost na každém terénu. Výzbroj. Výhled. Ostatní vlastnosti vozů. Vozy budoucnosti.

N...: **Note sur l'aviation.** (Dokončení.) Průzkum. Boj. Bombardování. Situace dnešní. Letadla kovová. Letadla rozložitelná. Terén přistávací. Závěr.

Cmdt. Grasset: **Une bataille de rencontre.** Střetný boj u Etbe dne 22. srpna 1914.

Revue d'Etudes Militaires.

Č. z 15. července 1923.

René Lanson: **La politique extérieure de Napoléon III.** Vnější politika Napoleona III. Bibliografie. Diplomatické zásady Napoleona III. a jeho diplomatické začátky. Válka krímská a její důsledky. (Pokračování.)

Č. z 1. srpna 1923.

René Lanson: **La politique extérieure de Napoléon III.** (Pokračování.) Politika od r. 1859 do r. 1866. Osamocení Francie r. 1866. Předehra války prusko-francouzské.

Thème tactique N° 6. Taktická úloha. Útok na opevněné postavení.

La Revue Maritime.

Květen 1923.

Durand Viel: **Delcassé et la Marine.** Delcassé a námořnictvo. Politika námořní. Program. Centrální administrativa a velitelství. Soustředění sil. Ministr a šef.

L. Blanc: **Toponymie maritime.** Námořní toponymie.

P. Chack: **La Bataille des Falkland.** Bitva u ostrovů Falklandských. Nové rozčlenění námořních sil spojeneckých po boji u Coronel. Námořní síly britské v Atlantickém oceánu. Německá eskadra pluje k ostrovům Falklandským. Dotyk. Hlavní boj. (Pokračování.)

F. Marguet: **Le périple de Baudin en Australie.** Dokončení Baudinovy cesty kolem Austrálie.

Minorsky N.: **La direction automatique des navires.** Automatický směr lodí.

Červen 1923.

Cpt. d. f. de l'Escaille: **Les dirigeables rigides dans la marine.** Různé vzducholodi v námořnictvu. Cílem studie jest stanoviti politiku válečného námořnictva vzhledem k řiditelným vzducholodím.

Cpt. d. f. P. Chack: **La bataille de Falkland.** Bitva námořní u ostrovů Falklandských. (Dokončení.)

Lt. d. v. d'Halewyn: **Généralisation des enseignements de la bataille de Cannes.** Všeobecná poučení z bitvy u Cannes. Výňatek z větší připravované studie o bitvě námořní. (Pokračování v dalším sešitě.)

Lt. d. v. R. Lecocq: **Nouvelle théorie des gyrocompas.** Nová theorie o gyrokompasu.

J. Destrem: **Pierre Zédé, fondateur du Musée naval du Louvre.** Pierre Zédé, zakladatel námořního musea v Louvru.

Červenec 1923.

Lt.-col. Spitz: **Les mandats dans le Pacifique.** Otázka mandátů v Tichém oceánu, jež plnomocníkům svěří Svaz národů.

Cpt. d. c. J. Rouch: **La conquête du Pôle Nord.** Dosažení severní točny.

Lt. d. v. Bécarn: **Le débarquement.** Otázka vyloďování a její stav. Vliv expedice gallipolské. Některé všeobecnosti. Velitelství. Spojení. Materiál.

Revue de Paris.

1. květen 1923.

Gén. Mangin: **La discipline.** Stručná studie o kázni, jež vznikla spotřebou bránití osadu. Starí národové měli ji neobyčejně v úctě a její úpadek zavinil pád říše římské. Dnešní kázeň má svůj počátek od Louvois. Bedřich zdekonalil její zásady. Francouzská revoluce musila ji budovati znovu, když ji dříve zničila. Století 19. jest stoletím kázně. Světová válka objasnila nutnost kázně společenské i kázně vojenské. V příští válce, v níž bude zmobilisován průmysl a hospodářství celého národa, bude všechno spíati přísnými předpisy: výroba v továrnách i práce na polích. U armády musí býti pravidla kázně ještě striktnější. Jinak by muž bojující na svou vlastní pěst mohl uniknouti na chvíli kázni. Tomu nesmí tak býti, poněvadž v bojovém hloučku kolem automatické zbraně má každý voják svou zvláštní funkci a musí se neustále podřizovati drobným povinnostem manévru. Jakmile není tohoto souladu, výkonnost zbraně se ní, jestliže se válka vrátí!" Wf.

c) Revues italské.

L'Universo, měsíčník vydávaný italským vojenským zeměpisným ústavem ve Florencii, roč. IV. (1923), č. 1.—5.

V bohatém obsahu článků, zpráv, recenzí a bibliografických přehledů je jediná zmínka i o našem státu: v bibliografii je citována kniha J. Cisaře a F. Pokorného „The Czecho-Slovak Republic“, vyšlá 1922 v Londýně. Jsme v tom ohledu velmi pozadu za jinými, na př. za Poláky, o jejichž kartografické vojenské práci je ve 2. čísle více než 4stránková zpráva (o knize Boleslawa Olszewiera, vyšlé r. 1921 ve Varšavě) a citován je i Polski Prze-

gląd Kartograficzny. Podobně je tu zmínka i o kartografii rumunské (zpráva o článku Scarleta Panaitescu v Buletinul Societății Regale Române de geografie z r. 1920).

Z článků upozorňují na článek Vittoria Adamiho: **Gli studi topografici in Lombardia negli ultimi anni del secolo XVIII. e usi primi del secolo XIX.** Článek popisuje práce, spojené s mapováním severní Itálie koncem 18. a počátkem 19. století a vývoj topografického vojenského sboru italského až do doby rakouské okupace. Bs.

d) Revues německé.

Heerestechnik.

Roč. 1. (1923.)

Sešit 3. Hptm. Justrow: „**Theoretische Betrachtungen über die Lebensdauer unserer Geschütz-Minenwerferrohre, Gewehr- und Pistolenläufe und über deren Beziehungen zur Geschosfführung**“ (též v čís. 4.). — Mjr. Klingbeil: **Die Technik der ständigen Befestigung im Dünengelände**; ukončení studie o opevnování v dýnách Severního a Baltického moře. — Koelzer Dr.: **Das Klima der Truppenübungsplätze**: meteorologické studie různých německých vojenských cvičišť. — Kürth-Landwehr: **Die Kriegstechnik im 3. Band der Erinnerungen des Generals v. Wrisberg**. — Hptm. Justrow: **Zur Splitterwirkung der Granate**; polemika o téžze předmětu proti gen. v. Roth. — Stamer: **Wintersegelflugschule auf der Wasserkuppe**. — Stambach: dokončuje studii o obnovení zničených železných mostů (**Feldmäßige Wiederherstellung grosser eiserner Brücken**). — Baumgart: podává další přehled činnosti říšského topografického ústavu (**Aus dem Jahresbericht 1920—21 des Reichsamtes für Landesaufnahme**).

Sešit 4.: Hptm. Justrow: „**Theoretische Betrachtungen**“ atd. (pokrač.) — I. W. G. 6: **Richtlinien für rechtzeitiges Abnehmen beschädigter Decken der Luftbereifung an Heeres-Kraftfahrzeugen**. — Mjr. Malbrandt: **Benützung von Brücken, Fähren und Furten durch die Kraftfahrtruppen**. Treba se připravit, že se bude v budoucnosti používat automobilních povozů i 30 t těžkých. Autor uvažuje teoreticky, jak tedy přizpůsobiti mosty, převozy a p. pro tato obrovská zatížení. — Dr. Kretzschmann: **Die Eisenbahnen in der Abwehrrschlacht**

an der Aisne. — Studie o taktickém použití železnic v boji. — Justrow: **Zur Splitterwirkung der Granate** (pokrač.). — Gen. Borries: **Schwarte: „Der grosse Krieg“**, 4. díl. Rozbor.

1. roč., čís. 5.: Justrow: „**Theoretische Betrachtungen über die Lebensdauer unserer Geschütz-Minenwerferrohre, Gewehr- und Pistolenläufe und über deren Beziehungen zur Geschosfführung**“ (pokrač.). — Dr. Lechner: „**Der Einfluss der Blenden auf die Leistungsfähigkeit der Ferngläser**“. — Kretzschmann: „**Die Eisenbahnen in der Abwehrrschlacht an der Aisne**“ (pokrač.): vybudování úzkokolejných drah a nádraží v oblasti bitvy na Aisně. — Por. Balck: „**Gedanken über die Bewaffnung einer modernen Infanteriekompanie**“. V roce 1914 ozbrojena byla pěchota pouze puškou, na konci války puškou, těžkým a lehkým kulometem, minometem, krátkou a dlouhou pistolí, zvláště puškou pro potírání útočných vozů (tanků), puškou vystrojenou dalekohledem, ručními a puškovými granáty, plynovými maskami atd. Snaží se rychlejší výcvik, pak úbytek zvláště vycvičených specialistů nutně požadují opětnou jednoduchost a jednodušnost výzbroje pěšáka. Autor požaduje pušku s nosností nejvýše 800 m, s menší ráží, lehčí, za to více střeliva; jakousi samostatně působící zbraň, zařízenou jak pro jednotlivé rány, tak i pro automatickou palbu. Lehký kulomet má být ještě lehčí a tak upraven, aby ho mohlo být i za chůze použito. — Gen.-Lt. Schwartz: „**Position de Nancy, Camp des Romains, Novo-georgievsk**“ (pokrač.) popisuje útok na Novo-Georgievsk. — Koerner: „**Eine Vermessungsabteilung der Ostfront in den ersten 1½ Kriegsjahren**“.

—xy.—

„Der erstarrte deutsche Generalstab“. Nejmenovaný autor polemizuje s prof. H. Delbrückem o článku téhož názvu, který byl uveřejněn v berlínském časopisu. Delbrück rozebírá tu otázku, zda během času strnul německý generální štáb následkem neprůpustného a nevhodného dogmatismu, zda tento zjev nepočal již po smrti Moitkeho (staršího) a zda nebyla tím způsobena porážka ve světové válce a zaviněn úpadek německé říše. Kritik upozorňuje předem na to, že Delbrück čerpal pouze z pamětí hraběte Waldersee, který byl nejen nespolehlivým a ctižádostivým mužem, nýbrž politickým intrikánem; poukazuje poté na definice generálního štábu, jak ji podal Schlieffen, a snaží se dokázat, že německý generální štáb své úloze plně dostal, že jeho schopnost přizpůsobit se různým poměrům na východní a západní frontě právě svědčí o tom, že nemůže být o dogmatické strnulosti ani řeči. — Mjr. Kretschmann: **„Die französischen Eisenbahnen während des Krieges“**, rozbor publikace gen. Le Hénaff: „Le rôle militaire des chemins de fer“. (Paříž, Berger — Le-rault, 1923.) —xy—

*Schweizerische Vierteljahresschrift
für Kriegswissenschaft.*

IV. roč. 1923, seš. 1.

Oberst Frey: **Beiträge zur Erforschung der Schlacht an der Marne.**

Obsáhlá studie používá výsledků nejnovějších badání o bitvě na Marne a dospívá k závěru, že porážka německého vojska byla zaviněna neobratným jednáním gen. Bülowa. — **Vom geistigen Kampf um die Wehrhaftigkeit des Schweizervolkes.** Neznámý autor chce řadou historických obrazů vylíčit význačné osobnosti a publikace, které by osvětlovaly brannou moc a vojenskou schopnost švýcarského národa v různých dobách vývoje. Z doby prince Evžena a Bedřicha Velikého rozeepisuje se o publikaci, kterou vydal v roce 1702—3 švýcarský poručík Christof Haidmeyer: „Soldatenspiegel, worinn zu ersehen, wie ein ganzes Kriegswesen von der Compagnie an bis auf die Armee, beydes zu Fusse, zu Pferde und bey der Artillerie eingerichtet seye“. — Mjr. Solf: **„Die deutschen 42 cm Geschütze“**; líčí činnost své baterie u Lutychu, Namuru, Manonvillers, Antverp, Osowiece, Belfortu, Semendrie a j. — Gen. Buchfink: Kritische Betrachtungen zu Bircher: „Die Schlacht am Ourcq.“ — **Die Nachrichtenmittel im Dienste der Aufklärung und Verschleierung.** V budoucí válce bude třeba pečovat ještě více o to, aby bylo lze vyslechnouti nepřátelské hovory, a aby podobný úmysl nepřítelův mohl být zmařen. — Boelcke: **„Die militärische Bedeutung der Kartenreliefs.“** Zdůrazňuje, jak je pro výchovu mužstva i důstojníků důležité znázorňovati krajinu reliefem. — **Die polnische Wehrmacht:** organizace polského pozemního a námořního vojska a s v y j í m ě n ě m i. — X. Y.: **Les lois militaires en préparation.** —xy—

LITERÁRNÍ PŘEHLED.

Literatura česká.

Generál Červinka: **Až kam?..** (Několik poznámek k Zumanově „Osvobozenké legendě“.) Str. 93. Praha 1923. Nákładem vlastním.

Z publikací o historii ruských legii dvě staly se v naší veřejnosti vskutku senačními. Prvá, Kratochvílova „Cesta revoluce“, pro svou bolševickou koncepci a opoziční kritiku sibiřského vedení našeho vojska, druhá pak, Zumanova „Osvobozenká legenda“, pro vášnivý útok na celou zahraniční činnost Masarykovu a pro osobní výpady na všechny, kdož v našem hnutí na Rusi

se nestotožňovali s politikou bývalého kyjevského Svazu. Ve svém referátě o Zumanově knize, uveřejněném v tomto časopise minulého roku, vyslovil jsem naději, že práce Zumanova může přinést historii naší revoluce, přes všechny své nedostatky a vady, značný užitek již tím, vzbudí-li věcné odpovědi těch vedoucích činitelů československého odboje na Rusi, kteří byli Zumanem přímo osobně kritizováni a proto morálně donuceni k vysvětlení, po případě k obhajobě. Kromě menších poznámek Dr. J. Kudely v „Legio-